מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר שמות של יישובים בישראל ולזהות אותם לפי רמזים
- להבין את משמעות המילים הגיאוגרפיות שבשמות יישובים
- להעשיר אוצר מילים בעברית לקראת שבוע השפה העברית

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – זיהוי יישובים

1. א – רמות מאיר
2. ב – עיר או מקום יישוב
3. א – באר (מקור מים)
4. א – היא קשורה למילה עוצמה
5. א – שטח גבוה ושטוח

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – קריה יכולה להופיע גם בשמות יישובים קטנים כמו קריית ארבע
2. נכון – באר היא מקור מים באדמה
3. לא נכון – בדף נאמר שהשם מכוסה בפס סגול
4. נכון – שתיהן מתארות פני שטח גבוהים
5. לא נכון – אלה שני יישובים שונים לגמרי

חלק ג' – השלמת מילים

1. באר
2. גבעה
3. עיר
4. רמה
5. נחל

חלק ד' – התאמה בין מילה למשמעות

1. 1 – ג (מקור מים)
2. 2 – ד (שטח גבוה ושטוח)
3. 3 – א (תל קטן וגבוה)
4. 4 – ה (זרם מים)
5. 5 – ב (עיר או יישוב)

חלק ה' – סדר נכון – איך משחקים במשחק היישובים

1. מסתכלים על התמונה המוצגת על המסך
2. שמים לב לפס הסגול שמכסה את שם היישוב
3. חושבים אילו פרטים בתמונה יכולים לרמוז על שם היישוב
4. בוחרים תשובה אחת מתוך האפשרויות שמוצגות
5. בודקים אם התשובה נכונה וממשיכים לשאלה הבאה

חלק ו' – כתיבה קצרה

1. תשובה חופשית, למשל: בארותיים - כי יש שם בארות מים
2. רמה היא שטח גבוה ושטוח, גבעה היא תל קטן וגבוה יותר באופן בולט

כרטיס יציאה – מה לחפש

- באר = מקור מים
- רמות מאיר או שם דומה עם המילה רמה/גבעה
- מסתכלים בתמונה, חושבים על רמזים ובוחרים תשובה מתאימה

טיפים להפעלה:

- אפשר להציג תמונות אמיתיות של היישובים הנזכרים כדי לחזק את ההבנה
- כדאי לעודד תלמידים לחפש משמעות שמות של היישוב שלהם עצמם
- בחלק הפתוח אפשר לאפשר עבודה בזוגות ולשתף שמות יצירתיים בכיתה

דף תרגול: יישובים בישראל – שמות ומשמעויות

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

במשחק צריך לנחש שם של יישוב לפי תמונה. בדף הזה נלמד שמות של יישובים בישראל ומה המשמעות של המילים בשמות שלהם.

מילון קטן:

יישוב	מקום שבו גרים אנשים, כמו עיר או כפר
קריה	מילה שמשמעותה עיר או מקום יישוב
רמה	שטח גבוה ושטוח
באר	מקור מים בתוך האדמה
גבעה	תל קטן וגבוה
נחל	זרם מים שזורם בין הרים
עוצם	שם של מושב, מהמילה עוצמה - כוח
קריית ארבע	יישוב בהר חברון, השם קשור למספר ארבע

1 חלק א' – זיהוי יישובים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. סמנו שם אמיתי של יישוב

א) רמות מאיר ב) רמות השדה ג) רמת כוכב ד) רמת ברק

2. מה המשמעות של המילה קריה?

א) הר ב) עיר או מקום יישוב ג) נהר ד) יער

3. איזו מילה קשורה לשם בארותיים?

א) באר (מקור מים) ב) בר (חיטה) ג) בור (חפירה) ד) ברד (קרח)

4. מאיזו מילה בא השם עוצם?

א) היא קשורה למילה עוצמה ב) היא קשורה למילה עץ ג) היא קשורה למילה עוצר

ד) היא קשורה למילה עצמון

5. מה זה 'רמה'?

א) שטח גבוה ושטוח ב) נחל זורם ג) מערה ד) חוף ים

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה 'קריה' מופיעה רק בשמות של ערים גדולות מאוד	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	המילה 'באר' בשם יישוב קשורה בדרך כלל למקור מים	☐	☐
3	במשחק 'יישובים בתמונות' שם היישוב מוצג בגלוי ליד התמונה	☐	☐
4	'רמה' ו'גבעה' הן שתי מילים שמתארות שטח גבוה	☐	☐
5	קריית ארבע ובארותיים הם שני שמות של אותו יישוב	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. ה_____ היא מקור מים שנמצא בתוך האדמה

2. ה_____ הוא תל גבוה וקטן

3. במילה 'קריית ארבע' המילה קריה פירושה _____

4. ה_____ הוא שטח גבוה ושטוח

5. ה_____ הוא זרם מים שזורם בין הרים

4 חלק ד' – התאמה בין מילה למשמעות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. באר	___	**א.** תל קטן וגבוה
2. רמה	___	**ב.** עיר או יישוב
3. גבעה	___	**ג.** מקור מים
4. נחל	___	**ד.** שטח גבוה ושטוח
5. קריה	___	**ה.** זרם מים

5 חלק ה' – סדר נכון – איך משחקים במשחק היישובים

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	חושבים אילו פרטים בתמונה יכולים לרמוז על שם היישוב
☐	בודקים אם התשובה נכונה וממשיכים לשאלה הבאה
☐	בוחרים תשובה אחת מתוך האפשרויות שמוצגות
☐	מסתכלים על התמונה המוצגת על המסך
☐	שמים לב לפס הסגול שמכסה את שם היישוב

6 חלק ו' – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. בחרו יישוב אחד מהדף וכתבו משפט שמסביר מניין בא השם שלו

2. הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין 'רמה' ל'גבעה'

כרטיס יציאה

מה המשמעות של המילה 'באר' בשם יישוב?

תנו דוגמה ליישוב ששמו קשור לשטח גבוה

איך משחקים במשחק זיהוי היישובים לפי התמונה?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀